

91

- Að því er snertir fyrri spurninguna, sjest hvorki af brjefi yðar nje af brjefi 1. sept. sýslumannsins í Norðurmúlasýslu, hve stórar síldartunnur og máltunnur þær eru, sem venjulega eru hafðar í þeim hjeruðum, er síldarveiði tíðkast í, en tunnumál eru, eins og sjest meðal annars af riti Bauers um «Maal, Vægt, Mönt», bls. 240—241; fleiri en eitt, og er þar talin máltunna fyrir síld 112 pottar.

Jeg er yður samdóma um, að spítalagjaldið rjettilega eigi að greiðast eptir tölu máltunna, og ekki eptir tölu þeirra tunna, sem síld í þann og þann svipinn kann að vera söltuð niður í, og sem stundum geta verið stærri, stundum minni, en hin almenna 112 potta síldartunna, en að öðru leyti verð jeg að skírskota til brjefs míns frá 13. desember f. á. (stjórnartíð. B. 184), þar sem tekið er fram, að spítalagjaldið eigi að greiðast af hverri síldartunnu, eins og hún er útflutt.

Að því er snertir síðari spurninguna, takið þjer fram, að eigendur eða formenn þeirra báta eða skipa, sem veiða síldina, eigi að greiða spítalagjaldið af öllum afla sínum og því einnig af þeim parti af aflanum, er þeir láta í landhlut og er jeg yður alveg samdóma um það.

92

- Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 1. sept. landskuld af þjóðjörð. — Í brjefi frá 12. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, óskað úrskurðar míns um það, hvert 60 álnir í sokkum, sem áskildar eru í landskuld af þjóðjörð í Húnavatnssýslu, megi greiðast eptir því, sem sokkaverðið hefir verið í þessari sýslu að meðaltali um 5 næstliðin ár, en á ári því, sem nú stendur yfir, sje ekkert sokkaverð tiltekið í verðlagsskránni fyrir tjeða sýslu.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg sjái ekkert því til fyrirstöðu, að áminnst gjald verði greitt á þann hátt, sem þjer hafið stungið upp á.

93

- Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 3. sept. gjöld til almenningsparfa af brennisteinsnámum í Þingeyjarsýslu. — Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir 20. júlí þ. á. ritað mjer á þessa leið:

«Í þóknanlegu brjefi frá 27. maí þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, lagt það til, að ráðgjafinn gerði nauðsynlega ráðstöfun til þess, að leiguliðar brennisteinsnámanna í Þingeyjarsýslu gegni skuldbindingu þeirri, sem að yðar ætlun hvílir á þeim til, samkvæmt 4. grein leigusamningsins að greiða af höndum skatta þá og skyldur, sem heimilaðar eru eptir hinum almennu landslögum og tilskipunum, einkum gjald til búnaðarskóla samkvæmt tilskipun 12. febrúar 1872, og hafið þjer getið þess, að gjöld þau, er hvíla á afnotum brennisteinsnámanna hafi ekki orðið innheimt á Íslandi, þar sem leiguliðunum hafi aldrei verið afhentar námurnar.

Fyrir því læt jeg ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður, að það er hvorttveggja, að það getur verið vafasamt, hvort greiða eigi skatt af tjeðum brennisteinsnámum, eins og jarðeign væri, því þær verða ekki notaðar til ábúðar, heldur gefa að eins af sjer brennistein, og hefði varla átt að meta þær til jarðadýrleika, enda eiga hjer ekki heima ástæður þær, sem komu því til leiðar, að lögskipuð voru gjöld þau til eflingar búnaði, er getur um í tilskipun 12. febr. 1872. En hvað sem því nú líður, þykir ráðgjafanum mjög hæpið, hvort leiguliðarnir verði álitnir notendur námanna, fyr en

þeir með skoðunargjörð, samkvæmt 3. gr. samningsins, hafa náð umráðum yfir þeim 93
og eru farnir að láta vinna þær. Það verður ekki heldur sjeð af brjefi yðar, herra 3. sept.
landshöfðingi, að hinn nýi skattur til landssjóðsins, sem með 2. grein laga frá 14. des.
1877 var lagður á ábúendur jarða, sem metnar eru til afgjalds, hafi verið krafinn af
leiguliðum námanna, og verður ráðgjafinn samkvæmt hinu framanskráða að ætla, að
eigi sje ástæða til að gjöra slíka kröfu.

Eptir þessu hefir ráðgjafinn ekki fundið ástæðu til, samkvæmt bendingum yðar,
að gjöra neina gangskör að því, að heimta gjöld þau, sem ræðir um, af umboðsmönn-
um leiguliðanna, sem eru hjer.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar
fyrir hlutaðeigöndum.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um 94
ferðakostnaðarreikning hjeraðslæknis. — Hreppsnefndin í Saurbæjarhreppi í Eyjafirði 5. sept.
hefir sent mjer hjálagt eptirrit eptir reikningi læknisins í 9. læknishjæði fyrir ferð
hans í vetur norður á Akureyri, til þess að veita þar aðstoð við lækningu manns, sem
notið hefir sveitarstyrks í tjeðum hreppi, og mælist hreppsnefndin til þess, að upphæð
þessa reiknings, er nefndinni þykir ósanngjarnlega há, verði úrskurðuð.

Af eptirriti eptir brjefi yðar, herra amtmaður, frá 16. marz þ. á., er fylgdi brjefi
hreppsnefndarinnar, sje jeg, að þjer hafið þá látið í ljósi það álit, að yður beri ekki
úrskurðarvald í máli þessu, þar sem ferðin ekki geti álitist gjörð í þarfir hins opinbera.

Um þetta er jeg yður samdóma, en þó það þannig ekki geti komið til tals, að
úrskurða reikning þann, er hjer ræðir um, á þann hátt, að úrskurður þessi verði bind-
andi fyrir alla hlutaðeigendur, virðist mjer rjett að benda hreppsnefndinni á, að hafi
ekki verið gjörður sjerstakur samningur um borgun handa læknum, hefir hann sam-
kvæmt 4. grein laga 15. október 1875 (Stjtið. A. 15.) tilkall til, auk borgunar fyrir
sjálft það lækningarverk, er hann framdi á Akureyri, 4 króna dagpeninga um hvern
heilan dag, er hann hefir verið frá heimili sínu, og endurgjald fyrir hest þann, er hann
hefir notað á ferðinni, eptir því sem tíðkast í byggðarlagi því, er hesturinn var
fenginn úr.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar
fyrir hlutaðeigöndum.

— Brjef landshöfðingja til biskups um að leggja niður kirkju. — Með því að 95
hjæraðsfundur Húnavatnsprófastsdæmis hefir samþykkt tillögu hlutaðeigandi sóknar- 5. sept.
nefndar um, að Grímstungukirkja verði lögð niður, vil jeg með ráði yðar, herra
biskup, hjer með leyfa, að svo skuli vera, og að Grímstungusókn verði sameinuð
Undirfellssókn.

Um leið og jeg skýri yður, herra biskup, frá þessu, vil jeg skora á yður að
hlutast til um, að hús hinnar niðurlögðu kirkju verði selt við opinbert uppboð og að
andvirði þess ásamt sjóði Grímstungukirkju og áhöldum hennar verði afhent Undir-
fellskirkju.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um 96
fje til eflingar búnaði. — Samkvæmt tillögum amtsráðsins í vesturumdæminu vil jeg 6. sept.